

André & Alfred

De beste uitvinder

De mens is er niet altijd al geweest. Voordat er mensen waren, had je dinosauriërs. Maar toen een komeet uit de ruimte op de aarde neerstortte, stierven de dino's. Toen kwam er de prehistorie met de eerste mensen! Wij reisden af naar het staartje van de prehistorie, naar het jaar 3437 voor Christus.

Ik vroeg me af of de mensen in de prehistorie wel konden praten? In films zie je wel eens dat ze alleen maar van die 'oergeluiden' maken als 'waa-hoe' of 'nje-haaa'. Maar al vrij snel kwam ik erachter dat ze toen heel goed konden praten, te goed misschien zelfs... De man en vrouw die wij ontmoetten waren de hele tijd als kippen aan het kabbelen.

Als eerste ruzieden de buurman en buurvrouw over wie de beste beker had gemaakt. De vrouw zei dat haar beker beter was, terwijl de man zijn beker beter vond. Ik snapte de ruzie niet... Maar nu weet ik dat de namen van de bekers te maken hebben met de namen van de volken die er in de prehistorie waren. In Friesland leefde in de prehistorie het trechterbekervolk. Mijn juf zegt dat ze zo worden genoemd omdat zij bekers maakten die de vorm van een trechter hadden. Maar op een later moment kwamen er ook de mensen van het standvoetbekervolk, zij hadden bekers met standvoetjes, waardoor ze heel goed bleven staan. Bijzonder dat je over bekers ruzie kunt maken.

ANDRÉ'S VERHAAL

André & Alfred

De beste uitvinder

Simpele dingen als een beker, betekenden in de tijd van de buurman en buurvrouw een wereld van verschil. Stel je eens voor dat je bessen aan het verzamelen bent, maar niets hebt om het in te doen. En hoe zou dat dan met koemelk gaan als je geen beker hebt; moet je dan zo uit de koe drinken? Hoe onhandig?!

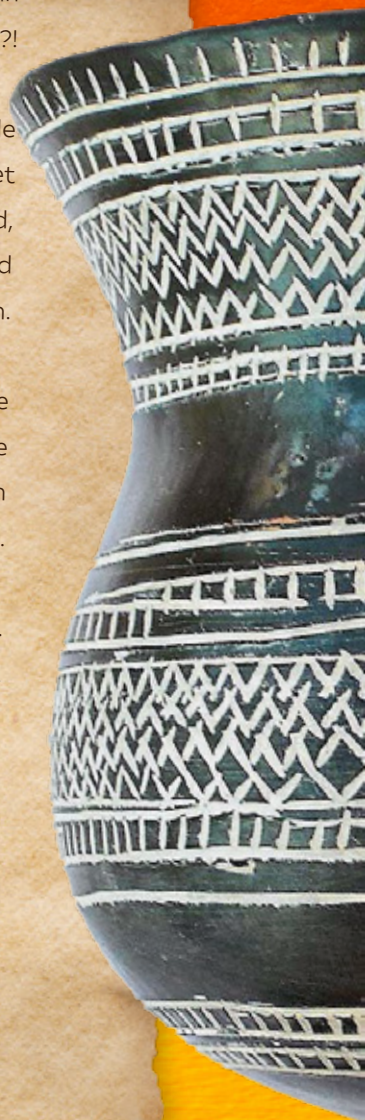
Toen wij de buurman en buurvrouw vroegen om vuur te maken, vroeg de vrouw de god van de donder om vuur. In de prehistorie hadden mensen niet één god, maar heel veel goden. De god van de hemel, van het water, de dood, van de dieren, voor alles hadden ze wel een god. Als er iemand bijvoorbeeld ziek was, dan vroegen ze de godin van de gezondheid om kracht te geven.

In Friesland en overal ter wereld hebben mensen heel lang in meerdere goden geloofd. Eigenlijk wel leuk dat ze vroeger voor elk dingetje een andere god hadden. Ik zou wel een kauwgomgod willen hebben, dat ik dan hele grote kauwgombellen kan blazen, zo groot als een luchtballon.

Al die verschillende goden waren belangrijk voor de mensen in de prehistorie.

De mensen die in goden geloofden, deden ook vaak speciale rituelen. Zo werd in het graf van dode mensen, dingen gelegd die de dode kon gebruiken op zijn reis naar de goden (potten met eten, sieraden, gereedschap). In Friesland zijn er nog oude graven te vinden waarin ze zulke dingen legden. De man en de vrouw liggen hoogstwaarschijnlijk ook ergens in zo'n graf, al duizenden jaren weg te rotten...

André

André & Alfred

De beste uitvinder

1

Leuk om te doen!

OPDRACHT 1

Als je terugdenkt aan de aflevering, wie had een standvoetbeker en wie had de trechterbeker? Teken ook je eigen bedachte beker en verzin er een naam voor.

3

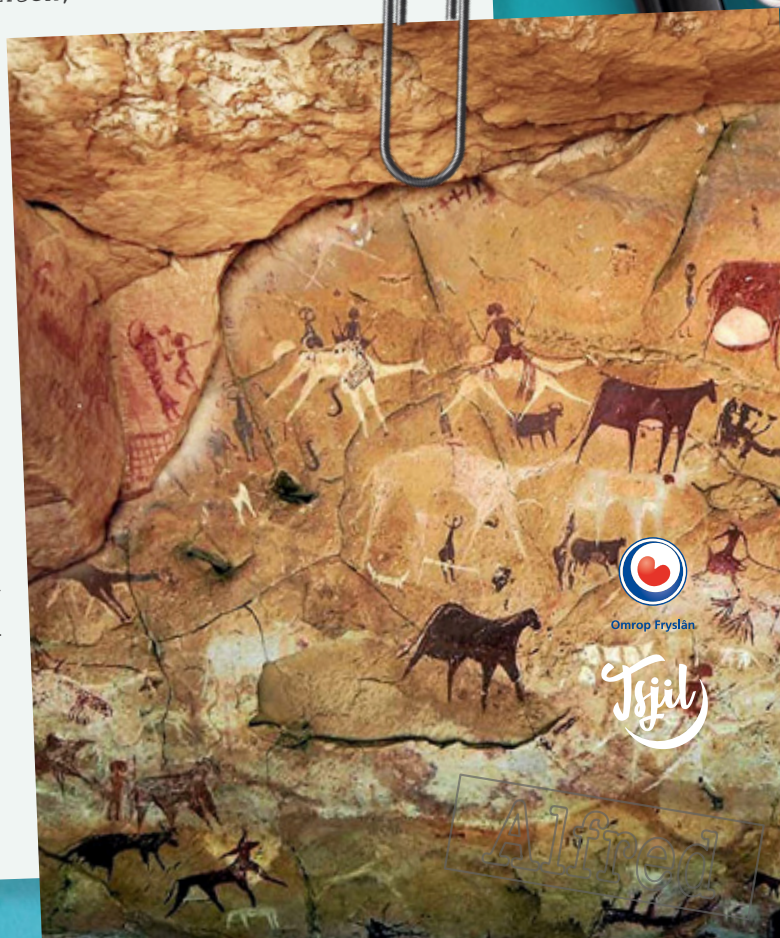

ALFRED'S ONDERZOEK

De mensen in de prehistorie leefden simpel en hadden maar weinig spullen. Ze woonden in tenten of hutten. En ze moesten soms heel ver reizen om naar andere gebieden te gaan. Hun wereld was heel anders dan de onze. Geen gebouwen, geen wegen, geen meutes van mensen. Voor hen was de wereld alleen maar natuur.

De prehistorie is erg bekend van de tekeningen die ze in hun grotten maakten. Er zijn hele bekende tekeningen van bizonnen, paarden en herten. Het bijzondere eraan is dat het de oudste kunstwerken ter wereld zijn. Sommige zijn wel dertigduizend jaar oud. Sommige mensen zeggen dat ze deze maakten, omdat ze in de prehistorie bang waren voor wilde dieren. Door de dieren te tekenen, hoopten ze hun angst minder groot te maken. Dat snap ik wel. Stel dat je elke dag leeft tussen de mammoeten, wolven en slangen, dood eng toch? Andere mensen zeggen weer dat deze tekeningen werden gemaakt door tovenaars. Zij kregen visioenen en tekenden deze vervolgens op de muur.

Eerst waren er in de prehistorie de jager en verzamelaars. Zij jaagden op dieren en verzamelden vruchten, noten, kruiden en ander voedsel dat je direct uit de natuur kunt halen. Dat lijkt me ook wel wat, gewoon je eigen eten verzamelen. Dan hoef je niet naar die drukke supermarkten toe, maar smikkel je gewoon zo uit de natuur.

Omrop Fryslân

Tsjil

Alfred

André & Alfred

De beste uitvinder

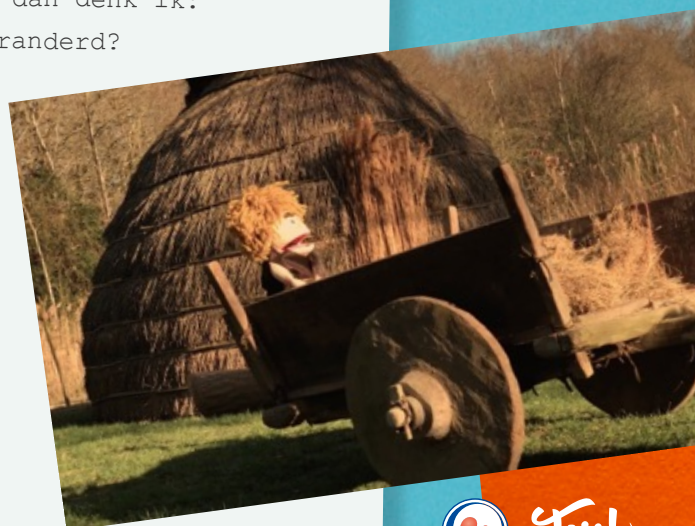
Alfred

De jager-verzamelaars trokken van plek naar plek. Eigenlijk waren ze altijd op vakantie. Maar omdat ze altijd rondtrokken, konden ze niet zoveel spullen meenemen. Ze namen mee wat ze konden dragen. Maar op een gegeven moment besloten mensen in de prehistorie eten te verbouwen, in plaats van te verzamelen. Ze werden boer. Het eten dat ze verbouwden op hun land, bewaarden ze in potten en bekers. Net als de mensen die wij tegenkwamen! Ook gingen ze dieren gebruiken voor melk, vlees of voor het dragen van spullen in plaats van op ze te jagen. Nu hadden ze alles wat ze nodig, hadden om te overleven, dichtbij huis. En hoefden ze niet meer de hele wereld rond te trekken.

Het gaf de mensen waarschijnlijk meer rust, zo stel ik me voor. De mensen hadden meer zekerheid. Ze hoefden niet meer lange afstanden af te leggen, hadden hun eigen huisjes en konden eten voor langere tijd bewaren. Maar je hebt dan niet meer de avonturen in de wilde natuur. Niet 's nachts meer slapen om een kampvuur heen, niet meer de ochtendlijke mammoetjachten en niet meer de spanning of je je bestemming voor de zonsondergang nog haalt.

Ook denk ik dat het leven ingewikkelder werd. Het was heel hard werken op het land. En waar jagers en verzamelaars alles deelden, deden de boeren dat niet. Sommige boeren werden rijker dan de ander en dan werden ze jaloers op elkaar. Maar ja, dan denk ik: dat doen we nog steeds! Dus wat is er eigenlijk veranderd?

ALFRED

André & Alfred

De beste uitvinder

OPDRACHT 2

Stel dat jij een jager-verzamelaar was, hoe zou je dan aan je eten komen?
Tekendat.

2

